

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 18/08/2026 10:09
Sayı: E-120.07.03-1921137
COP31
TÜRKİYE
ANTALYA

Sayı : E-85112434-610-8764385
Konu : Soru Önergeleri

7/31534 Gk 11

7/35530 Gk 32

7/35535-35540

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı)

7/36358-36360 Gk 45

İlgi : a) 01.08.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1675051 sayılı yazınız.
b) 28.10.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1724967 sayılı yazınız.
c) 19.11.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1737875 sayılı yazınız.

İlgi yazılar ekinde yer alan soru önergelerine ilişkin Bakanlığımızca hazırlanan cevaplar
Ek'te sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Nuri ERSOY
Bakan

Ek: Liste ve Cevaplar (15 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.
Doğrulama Kodu: 2AD5CEC1-7B53-49AB-89F8-C1FCACC9B278 Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/ktb-ebys>
Cumhuriyet Bulvarı No: 4 Ulus Altındağ / ANKARA
Telefon No: (312) 470 8000 Belge Geçer No: (312) 470 5131
<http://www.ktb.gov.tr> <http://sgb.ktb.gov.tr>
KEP Adresi : kulturveturizmbakanligi@hs01.kep.tr
Bilgi için: Fazilet ÜN
İşletme İşçisi
Telefon No: (312) 470 50 09

Türkiye

**KARS MİLLETVEKİLİ SAYIN AV. İNAN AKGÜN ALP'İN 7/35540 ESAS SAYILI
SORU ÖNERGESİNE BAKANLIĞIMIZCA HAZIRLANAN CEVAP**

Bakanlığımız (Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü)'ca;

Bakanlığımızca Ani Örenyerinde taşınmaz kültür varlıklarına yönelik olarak gerçekleştirilen koruma çalışmalarında kültürel mirasın sürdürülebilir korunması, toplumsal kültürel kimliğimizin geliştirilmesi, yaşatılarak gelecek kuşaklara aktarılması amaçlanmaktadır. Dünya Anıtlar Fonunun iş birliği ile devam eden ve üç etap halinde planlanan tarihi, mimari ve kültürel değeri olan Ani Katedrali'ndeki restorasyon çalışmaları; eserin özgün malzemesi ve yapım tekniğinden faydalanılarak, mümkün olduğu kadar az ve geri döndürülebilir müdahaleler ile korunarak onarılması, statik gereklilikler doğrultusunda sağlamlaştırılması ve yapı bütünlüğünü oluşturmak amaçlı yapılan tamamlama çalışmalarını kapsamaktadır. Ani Katedrali restorasyon çalışmalarının 2. Etapı devam etmektedir.

Ani Örenyeri'nde bulunan Prikitch Kilisesi'nin Etap-1 ve Etap-2 uygulama işleri kapsamında kazı, temizlik, kilisenin yıkılarak etrafına dağılmış parçalarının envanterlenmesi, malzeme analizlerinin yapılması, yapısal izleme çalışması, acil geçici müdahaleler ile desteklerin yapılması, konservasyon ile ikonaların analizi ve araştırılması çalışmaları yapılmış olup Etap-3 restorasyon çalışmaları devam etmektedir.

Anadolu'nun bilinen ilk Türk Camisi olan Ebul Manuçeher Camii'nin 2008-2010 yılları arasında koruma çalışmalarında sağlamlaştırma, drenaj, çatıların fonksiyonel hale getirilmesi, koruyucu örtü vb. işlemleri gerçekleştirilmiştir. 2020 yılında Bakanlığımız Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü ile Serhat Kalkınma Ajansı (SERKA) arasında Ebul Manuçeher Camii'nin restorasyonuna yönelik proje ve uygulama çalışmalarını içeren bir protokol imzalanmıştır. Protokol kapsamında "Kars Ani Ebu'l Manuçeher Camii'nin Rölöve, Restitüsyon, Restorasyon, Elektrik, İnşaat Mühendisliği ve Çevre Düzenleme Projeleri İşİ" tamamlanmış olup restorasyon uygulamalarının yapılması planlanmaktadır.

Bakanlığımız Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü tarafından, Yatırım Programı kapsamında gerekli ödenekler aktarılarak, son 5 yıl içinde Ani Harabeleri'nin korunmasına yönelik olarak;

- Kars Kalesi Güvenlik Sistemi
- Kars Ani Ören Yeri Ebu'l Menucheyr Camii Restorasyonu,
- Kars Müze Müdürlüğü Bakım Onarım Teşhir Tanzim ve Çevre Düzenlemesi
- Kars Ani Ören Yeri Kamera Yapım,
- Kars Kalesi Güvenlik Amacıyla Geçici Korkuluk Yapılması,
- Ani Örenyeri Yangın Algılama Sistemi,

- Kars Ani Ören Yeri Ani Katedrali Restorasyonu işleri yürütülmüştür.

Erken Demir Çağı ile 16. yüzyılda Osmanlı İmparatorluğu'nun topraklarına katılincaya kadar yerleşimin sürekli olduğu, Orta Çağ'ın şehircilik, mimarlık ve sanat açısından gelişiminin, tüm zenginliğinin ve çeşitliliğinin bir arada görüldüğü, çok kültürlü bir İpek Yolu yerleşimi olan Ani Kültürel Peyzajı'nın kültürel önem ve değerlerinin korunması ve sürdürülebilirliğinin sağlanmasına, aynı zamanda kullanıcı ve ziyaretçilerin alanın önem ve değerini en iyi şekilde benimsemelerine aracı olmak amacıyla 2015 yılında Ani Kültürel Peyzajı Yönetim Planı hazırlanmıştır. Ani Örenyeri'nde gerçekleştirilen çalışmalar bahse konu yönetim planı çerçevesinde yürütülmektedir.

Bakanlığımız (Tanıtma Genel Müdürlüğü, Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı Genel Müdürlüğü)'ca;

Tanıtma Genel Müdürlüğü ile Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı (TGA) iş birliğinde, 81 ilimizin mevcut ve potansiyel turizm ürünlerinin hem ulusal hem de uluslararası düzeyde tanıtımına yönelik kapsamlı çalışmalar yürütülmektedir.

2024 yılında 200 milyondan fazla tekil ziyaretçiye ulaşan ve 10 dilde yayın yapan GoTürkiye internet platformunda Ani Harabeleri ile ilgili üç ayrı başlıkta içerikler yayımlanmaktadır. Ayrıca sekiz dilde yayın yapan Kars'ın tanıtımına odaklanan kars.goturkiye.com adresinde Ani Harabeleri'ne ilişkin dört ayrı başlıkta detaylı tanıtım içeriklerine yer verilmektedir.

Tanıtım faaliyetleri sosyal medya kanallarımız üzerinden de devam etmektedir. İllerimizin tanıtımı için İngilizce yayın yapan Go ve Türkçe yayın yapan Gezsen sosyal medya hesaplarında Ani Harabeleri'ne yönelik düzenli paylaşımlar yapılarak hem yerli hem de yabancı hedef kitlelere erişim sağlanmaktadır.

Basın mensubu, sosyal medya fenomeni ve tur operatörü temsilcisi vb. katılımıyla organize edilen ağırlama programlarında Ani Harabeleri de tanıtılmaktadır.

Ayrıca, 2022 yılında Küresel Sürdürülebilir Turizm Konseyi (GSTC) ile bir iş birliği anlaşması imzalanarak, dünyanın ilk hükümet düzeyinde ulusal sürdürülebilir turizm programı olan Türkiye Sürdürülebilir Turizm Programı başlatılmıştır.

Sürdürülebilir turizm alanında en yaygın ve en yüksek standartları belirleyen GSTC ile yapılan bu protokol çerçevesinde, Türkiye'nin turizm endüstrisinin sürdürülebilir bir yapıya kavuşturulması hedeflenmiş ve Ulusal Sürdürülebilir Turizm Programı oluşturulmuştur.

Türkiye Sürdürülebilir Turizm Programı, tüm turizm sektörünün sürdürülebilir dönüşümünü sağlamayı amaçlamakta olup uygulama süreci ilk etapta konaklama tesisleri ile başlatılmıştır.

Türkiye Sürdürülebilir Turizm Programı kapsamında, 2030 yılına kadar tüm konaklama tesislerinin Sürdürülebilir Turizm sertifikalı olması hedeflenmektedir.